

turam, tum restringendi, non incongrue hic disquiritur.

(34. Potest jus pascendi competere vel in propriis agris aliis concessis ad percipiendos fructus duntaxat industriales, uti est tunc, eum compellit *jure domini fundarii*, vel in agris alienis. (35. Priori sane casu non est dubitandum, quin possessores agrorum nequeant immutare culturam, et restringere cum dominium unde provenit libertas immutandi culturam et restringendi, non sit apud possessores agrorum, sed apud illum, qui jus habet pascendi. Cardinal. de Luc., *De servit.*, discurs. 37, n. 10; Capyc. Latr., consult. 83, num. 34, et plur. seq.

(36. At posteriori casu non semper eodem modo se res habet. Porro si jus pascendi in agris alienis competat *jure servitutis veræ et propriæ*, ut est dum ab uno prædio alteri prædio debetur, et sic talia pascantur animalia, quæ prædii vicini instrumento continentur, adeoque prædii accessoria sunt, in hoc pariter casu non est in arbitrio possessorum agrorum, quamvis dominorum, immutare culturam, et restringere. Surd., consil. 27, num. 10; Capoll., *De servit. rustic. præd.*, cap. 9, num. 40; Oter., *De pascuis*, cap. 16, num. 2; Antunez., *De donat. reg.*, tom. II, lib. III, c. 9, n. 78; Cohel., *De Bon. Regim.*, cap. 10, n. 198.

(37. Quod si jus pascendi in alienis agris competat *non jure servitutis veræ et propriæ, sed abusivæ et improprie*, prout est cum non prædio, sed personæ, et quidem indefinite et generaliter pro quibuscunque animalibus debetur, et in hoc disparato casu, si acquisitum ostendatur titulo expresso, eoque *oneroso*, nec in potestate est possessorum agrorum licet dominorum culturam immutare et restringere. Rot., in *Veliterna juris pascendi*, 9 Jun. 1755, § 4, cor. eminentis. Bussio.

(38. Sin autem acquisitum sit titulo quidem expresso, sed *liberalis concessionis*, puta *statuto, privilegio*, etc., liberum est possessoribus agrorum vi domini immutare culturam, et restringere, cum concessum intelligendum sit, quoad ipsi agri aperti remaneant, prout erant de tempore ipsius liberalis concessionis, ne alias propria cuique liberalitas noceat. Calcan., consil. 50, n. 4 seq.; Casanatt., concil. 22, n. 10; Corradin., *De jur. prælat.*, q. 74, n. 17, et duob. seq.; Thomat., *Decis. Maceraten.* 234, n. 31 et 34; Rot., *coram Molin.*, decis. 774, n. 16 et seq.

(39. Idemque juris est, si acquisitum sit consuetudine, seu præscriptione. Cum con-

SUMMARIUM.

1. Pater, et filius dicuntur una persona. — 2. Dicuntur tamen una, et eadem persona non vere, sed fide, seu juris fictione. — 3. Nomine patris venit etiam avus, et proavus paternus respectu nepotum et pronepotum, seu respectu neptum et proneptum, si fuerint sub potestate avi et proavi. —

suetudo hæc, seu præscriptio proveniat « ex natura campestri, et aperta agrorum, tanquam ex cessante murorum, vel sepium, aut fovearum impedimento: » ut sunt verba card. de Luc., *De servit.*, discurs. 37, n. 6, et adamussum conveniunt Capiblanco., *De Baron. prag.* xi, n. 30; Antonell., *De tempor. legal.*, cap. 110., n. 4; Carol. Anton. de Luc., *ad de Franch.*, decis. 301, n. 6; Thomat., *Dec. Maceraten.* 234, n. 34. Hinc est, quod impediri haud valet, quominus possessores eorundem agrorum, virtute domini, culturam immutent et restringant, Rocc., *Disp. jur. select.*, c. 169, n. 23; Bon-den., *ad Oter. de Pasc.*, cap. 16, n. 5; Panimoll., dec. 25, adnot. 2, n. 36; Rot., in *Prænestina herbarum*, 27 Junii 1736, § Ast, cor. clar. mem. Calcagnino.

(40. Idque procedit, etiamsi agatur de consuetudine, seu præscriptione immemorabili. Tametsi enim vigore consuetudinis, seu præscriptionis immemorabilis allegari regulariter queat quicumque titulus magis utilis; ea tamen in casu, uti habens *certam originem ex mox dicta natura campestri et aperta agrorum*, operari haud valet præsumptionem tituli utilis, adeoque inefficax est ad immutationem culturæ, et restrictum. Rot., in *Signina juris pascendi*, 25 Jun. 1723, § fin., cor. clar. mem. Aldovr.; in *Carpentoraten. Territorii super damnis*, 16 Junii 1747, § 2, et in *confirmatoria*, 2 Decemb. 1750, § 4, cor. reverendis. Molin., et in *Balneoregion. juris pascendi super bono jure*, 25 Januar. 1751, § 3, cor. eminentiss. Bussio.

(41. Solumque consuetudo, seu præscriptio immemorabilis efficax esse potest ad impediendam immutationem culturæ, et restrictum, si illi, qui ex ea acquisiverint jus pascendi, simul prohibuerint, quominus possessores agrorum immutarent culturam, et restringerent, et hi acquieverint. Cæterum, secluso concursu talis prohibitionis, talisque acquiescentiæ, nequit consuetudo, seu præscriptio immemorabilis impedire immutationem culturæ, et restrictum, eo quia fieret transitus *ab affirmativo jure pascendi ad negativum*, illudque longe diversum *jus prohibendi* immutationem culturæ, et restrictum, qui sane transitus non permittitur. Rota, in *Balneoregion. juris pascendi super bono* 1751, 25 Januarii 1751, § 6, coram eminentiss. Bussio; in *Sutrina juris pascendi quoad facultatem faciendi restrictum super reservatis*, 27 Martii 1752, § 3 et 16 Martii 1753, § 3, coram eminentis. Elephant., et in *Veliterna juris pascendi*, 9 Junii 1755, § 4 et seq., cor. eminent. Bussio.

PATER.

4. Pater filius avi, vivente eodem avo, non habet jus in suos filios, nisi habitu. — 5. Pater, decedente avo, acquirit actu potestatem in suos filios. — 6. De jure communi pater ob transitum ad secundas nuptias non privatur usufructu bonorum filiorum prioris matrimonii. — 7. Adducitur, et solvitur objectio de paritate matris. — 8. Pater non potest beneficium habere in una eccl., et filius in

alia, quando ambæ sunt sorores, v. n. 23. — 9. Pater, et filius possunt celebrare in eadem ecclesia. — 10. Pater legitimus nulla indiget dispensatione ad obtinendum immediate beneficium filii, licet filius, quamvis legitimus, dispensatione egeat ad obtinendum immediate beneficium patris. — 11. Pater enim non prohibetur obtinere immediate beneficium filii sui legitimi. — 12. Pater, reclamantibus filiis, etiam minoribus, uxore mortua, potest professionem in aliqua religione emittere. — 13. Pater, qui dormiens in lecto filium suffocavit, efficitur irregularis. — 14. Pater percussus filium in

Sublata distinctione dominorum et servorum, præcipua personarum divisio ea est, quæ patresfamilias a filiisfamilias distinguit: « Nam civium Romanorum quidam sunt patresfamiliarum, alii filiifamiliarum, quædam matresfamiliarum, aliæ filiaefamiliarum. Patresfamiliarum sunt, qui sunt suæ potestatis, sive puberes, sive impuberes; simili modo matresfamiliarum, filiifamiliarum, et filia, quæ sunt in aliena potestate. » L. 4, ff. *De his, qui sui vel alieni juris sunt*. Non satis constat, quomodo Ulpianus matresfamiliarum eas simili modo appellet, quo patresfamiliarum. Nam patresfamilias tunc talis incipit vocari, cum a patria exiit potestate: at materfamilias non modo ea vocatur, quæ sui juris est, sed et ea, quæ in mariti manum venit, licet alterius potestati subjecta. L. 44, ff. *De adopt.* Etenim ut arbitratur Aulus Gel., *Noct. Att.*, lib. xviii, c. 6, « probabilius est matremfamilias appellatam esse eam solam, quæ in mariti manu, mancipioque, aut in ejus, in cujus maritus manu, mancipioque esset, quoniam non in matrimonium tantum, sed in familiam quoque mariti, et in sui hæredis locum venisset; » quæ materfamilias mariti certe potestati subjecta est. Quare non alio modo allatus Ulpiani textus intelligi potest; nisi ibidem sermonem haberi de iis mulieribus, quæ postquam in mariti manum venerunt, defuncto viro, in ejus familia remanserunt, nullo alio supersite, in cujus potestate reversuræ sint. L. 20, 34, ff. *Solut. matrim.*, l. 5, ff. *De bonis damnat.* Notandum tamen, quod hæc distinctio in patres et filiosfamilias minime observatur, ubi agitur de publicis causis et muneribus: « Nam filiosfamilias in publicis causis loco patresfamilias habetur, veluti ut magistratum gerat, vel tutor detur. » L. 9, ff. *De his, qui sui vel alieni juris*.

(1. Pater et filius dicuntur una persona, et habetur expresse in juribus, tam civilibus quam canonicis; in civilibus, in l. *Si quis duobus* 11, cap. *De impuberum et alii substitutionibus*, ibi: « Cum et natura pater et filius eadem esse persona pene intelligantur, » et sæpe alibi. In canonicis in c. *Contradicimus* 21, caus. 35, q. 3, § 1, ibi: « Cum una caro probetur pater et filius, » et sæpe alibi. (2. Dicuntur pater et filius una, et eadem persona, non vere sed fide, seu juris fictione, * ob quosdam juris effectus, ut in contractibus, successioneibus, aliisque de quibus opportuno loco disputandum; prolecto ita * statuunt Baldus, in l. *De tutela*, §

FERRAR. VI.

sacris constit., excommunicat. incurrit: * Sed v. ibi *remissive* *. — 15. Immunitas duodecim filiorum non conceditur patri propter adoptivos. — 16. Talis immunitas non tollitur per emancipationem aliquorum ex filiis. — 17. Nec tollitur ex nuptiis filiarum. — 18. Nec tollitur per professionem aliquorum ex filiis in religione. — 19. Alia, *remissive*. — 20. Pater an, et quando teneatur ad restitutionem mutui sine suo consensu accepti a filio? — 21. An, et quo sensu patris iniquitas transfundatur in filium? Ad n. 22. — Subnect. *Addit. ex aliena manu* ad n. 30.

Si duo, ff. *De legitim. tutel.*, et alii communiter.

(3. Nomine patris venit etiam avus et proavus paternus respectu nepotum et pronepotum, seu respectu neptum et proneptum, si fuerint sub potestate avi et proavi. L. *Cum oportet* 6, cod. *De bonis, quæ liberis in potestate*, etc., cum similibus. (4. Pater filius avi, vivente eodem avo, non habet jus in suos filios, nisi habitu, l. *Nam Civium* 4, ff. *De his, qui sui vel alieni juris sunt*, ibi: « Nam qui ex me et uxore mea nascuntur, in potestate mea sunt, item qui ex filio meo et uxore ejus, id est nepos meus et neptis æque in mea sunt potestate. » * Sed non solum liberi nostri patriæ nostræ potestati subjiciuntur; sed et nostræ uxores cum in manum nostram convenerunt, item nurus, et pronurus. Est enim talis uxor nobis loco filia: nurus autem, et pronurus sunt nobis loco neptis et proneptis. Hæc discimus ex lib. III *Instit. Caii*, qui apud collatorem Mosaicarum et Romanarum legum, tit. 16 *De legitima successione*, ita se habet: « Uxor quoque, quæ in manu ejus est, et sua hæres est, quia filia loco est, item nurus, quæ in filii manu est; nam et hæc neptis loco est. Sed ita demum erit sua hæres, si filius, cujus in manu erit, dum pater moritur in potestate ejus non sit. Idem dicimus et de ea, quæ in nepotis manu matrimonii causa sit, quia proneptis loco est. » * (5. Pater, decedente avo, acquirit actu potestatem in suos filios. L. *Nepotes* 5, ff. *De his, qui sui vel alieni juris sunt*, ibi: « Nepotes ex filio, mortuo avo, recidere solent in filii potestatem, hoc est patris sui. »

(6. De jure communi pater ob transitum ad secundas nuptias non privatur usufructu bonorum filiorum prioris matrimonii. Gomez ad leg. 48 *Tauri*, num. 1, in fine, Paschalis, *De viribus patr. potest.*, part. 1, cap. 3, num. 37; Ascanius Clemens, *De patria potest.*, cap. 7 et sect. 2, num. 40, vers. *Amplia decimo tertio*; Castillus, *De usufructu*, cap. 3, num. 26; Sanchez, *Consil. moral.*, lib. I, cap. 2, dab. 28 in fine; Joannes Angelus Bossius, *De patr. potest.*, cap. 7, num. 170, et in tractat. *De contractu matrimonii*, cap. 11, num. 276 et 325, et innumeri alii ibi ab ipso citati. Et ratio est, quia filiifamilias ex priori matrimonio nati, per transitum patris ad secundas nuptias, non desinant esse sub patria ipsius potestate, ut omnes concedunt, ergo nec eorum bona desinent esse sub ipsius administratione et usu-

fructu; jura etenim, quæ non diffidunt quoad personam, nec diffidere videntur quoad bona; hoc idem evincitur ex l. *Generaliter* 5 et l. *Hac edictali* 6, cod. *De secundis nuptiis*.

(7. Nec valet obijcere, quod sicuti mater transiens ad secundas nuptias privatur jure educationis, et tutelæ filiorum prioris matrimonii, ita pater transiens ad secunda vota debet privari usufructu honorum filiorum prioris matrimonii. Non valet, inquam, quia non currit paritas quoad hoc de matre et patre; mater enim nec habet filios sub sua patria potestate, nec gaudet usufructu in eorum bonis, sed solummodo exercet munus tutelæ, quod est quid diversum a munere patriæ potestatis, et cum ipsa quodammodo transeat sub potestate secundi mariti, non est æquum, quod filios prioris apud se retineat: quæ omnia considerari non possunt in patre transeunte ad secundas nuptias.

(8. Pater non potest beneficium habere in una ecclesia, et filius in alia, quando ambæ sunt sorores, ita ut residens in una censeatur in alia residere, quarum aliquæ reperiuntur in Hispania. Sac. congreg. Concil.; apud Nicol. Garciam, *De benefic.*, part. vii, in addit. ad c. 3, nu. 75; et Barbosa., in *Summa Apost. dec.*, verb. *Pater*, n. 3. V. in fine, n. 23.

(9. Pater et filius possunt celebrare in eadem ecclesia. Sac. congr. Concilii, sub die 31 Jan. 1603; apud Sellium, in *Selectis canonicis*, c. 92, n. 7; Barbosa, *loc. cit.*, n. 4.

(10. Pater legitimus nulla indiget dispensatione ad obtinendum immediate beneficium filii; licet filius, quamvis legitimus, dispensatione egeat ad obtinendum immediate beneficium patris. Sac. congregat. Concil., apud Nicol. Garciam, *Addit. ad dict.*, part. vii, c. 3, n. 29; et Barbosa, *loc. cit.*, num. 5 et 6.

(11. Pater enim non prohibetur obtinere immediate beneficium filii sui legitimi. Sac. congr. Concil., sub die 30 Maii 1602, et in *Maceraten.*, 18 Novemb. 1628; apud Sellium, c. 92, n. 8; et Barbosa, *loc. cit.*, n. 7.

(12. Pater, reclamantibus filiis, etiam minoribus, uxore mortua, potest professionem in aliqua religione emittere. Sacra congregatio Concilii, in *Casalen. educationis filiorum*, 26 Augusti, et 26 Decembris 1719; de qua late Ursaya, tom. IV, part. 1, disceptat. 15.

(13. Pater, qui dormiens in lecto, filium suffocavit, efficitur irregularis propter culpam vel negligentiam, quæ homicidium præcessit, ut est textus in cap. *Quæsitum*, et ibi DD. *De penit. et remiss.*; cap. *Consulti* 2, q. 5; cap. ult. cum ibi notatis, *De vis, qui filios occiderunt*; Fagnan., lib. v *Decret.*, in c. *Si constiterit* 12, *De accusationib.*, n. 39; Silvester in verb. *Homicidium*, n. 15, in 23 *Quæstion.*, et alii passim.

(14. Pater percutiens filium in sacris constitutum excommunicationem incurrit,

ut efficaciter probat textus a contrario sensu, in c. *Cum voluntate*, § fin. *De cent. excommunic.* Cum enim percutientes correctionis causa propinquos inferiorum graduum, id est minorum ordinum, in sententiam excommunicationis non incidant, ut ibi deciditur, utique a contrario sensu in hujusmodi excommunicationem incidunt, qui percutiunt propinquos superiorum graduum, id est in sacris constitutos, et ita videtur sentire ibi glossa final. et tenent expresse Hostiens., n. 13; Butrius, n. 25; et Abbas, n. 8, vers. *Item quoad percussorem*. Idem firmant Hostiens., in c. *Indecoram* 3, *De ætat. et qualit.*, n. 8, vers. *Item quoad nimiam violentiam*; Jo. Andreas, n. 13, vers. *Item quoad violentiam*; Fagn., n. 48, et ipso teste, reliqui omnes.

* Sed vide *Addit. Casin.* ad v. *MAGISTER*.

(15. Immunitas duodecim filiorum non conceditur patri propter adoptivos; si enim per statutum, seu constitutionem dispositum sit, quod pater habens duodecim filios, gaudeat immunitate quoad onera communia, ut in statu Mediolanensi, et pluribus aliis provinciis habetur concessum, ne nimio gravamine in alendis tot liberis prematur pater, qui in procreatione tot liberorum sic favorabilis videtur reipublicæ, ut nolatur per textum in leg. *Cum ratio naturalis* 7, et § *Si plures filios*, ff. *De bonis damnator.*, et leg. 2, c. *De indicta viduitate*; tunc si pater non habeat complementum filiorum duodecim, nisi computatis adoptivis, talis immunitas eidem non competit. Arg. leg. *Sextum* 2, ff. *De vacatione et excusatione munerum*, § *Adoptiv. filii*, ibi: « Adoptivi filii in numerum non proficiunt eorum liberorum, qui excusare parentes solent; » et Inst. *De excusationibus tutorum*, in princ., ibi: « Sed adoptivi liberi non prosunt; » Rosignol., *De patr. potest.* discept. 2, c. 10, n. 4, et alii communiter.

(16. Immunitas duodecim filiorum patri concessa non tollitur per emancipationem aliquorum ex filiis. Roland., cons. 52, n. 5, vol. 2; Menoch., consil. 486, n. 6; Rosignol., *loc. cit.*, discept. 6, cap. 23, n. 3, ubi pluribus adductis testatur de comm.

(17. Nec talis immunitas tollitur ex nuptiis filiarum, licet enim plures ex filiabus nubant, non cessat privilegium in patre duodecim liberorum, ut definitur « excellentissimus Mediolani senatus per litteras patentes in casu Joannis Petri de Mutina dicti Othonæ, » die 7 Maii 1552, teste Rosignolo, *loc. cit.*, n. 5.

(18. Item nec talis immunitas tollitur per professionem aliquorum ex filiis in religione. *Communis*, teste Rosignolo, *loc. cit.*, n. 6.

(19. Alia, *Vide* verb. *FILIUS, PARENTES*.

(20. Pater an et quando teneatur ad restitutionem mutui sine suo consensu accepti a filio? *Vide* verb. *MUTUUM*, a. n. 1 ad 19.

(21. Patris iniquitas transfundi potest in filium quoad penam seu punitionem temporalem, non quoad culpam seu defectum moralem; quoad penam quidem, ut expo-

nunt SS. Patres. *Exodi* c. xx, vers. 5: *Visitans iniquitatem patrum in filios in tertiam et quartam generationem*; et idem c. xxxiv, vers. 7, ac n. xiv, vers. 18, ut etiam multoties Deus propter unius peccatum populum totum punivit; ita lib. II *Reg.* xxiv, 15, propter Davidis peccatum pestem in populum Israeliticum immisit in tantum, quod tribus diebus septuaginta hominum millia mortui sunt; imo id etiam quandoque contigit propter privati hominis peccatum; sic *Josue*, vii, accidit propter furtum Acham filii Charai in Jericho. Præfata tamen dubio procul a Deo præstita sunt, et præstantur sanctissime; siquidem pœna in insonte ordinatur in patientiæ exercitium, virtutumque excitamentum, atque incrementum; accedit, quod *Exodi* cap. xxxiv, 7, nullus apud Deum per se innocens est, proindeque pœna illa in proprii piaculi expiationem cedere potest.

(22. At patris iniquitatem transfundi non posse quoad culpam in filium, patet *Ezech.* xviii, 20: *Anima, quæ peccaverit, ipsa morietur: filius non portabit iniquitatem patris, et pater non portabit iniquitatem filii; justitia justi super eum erit, et impietas impii erit super eum*; et idem *Deuteron.* xxiv, 16; *Regum* lib. IV, xvi, 9; *Paralip.* lib. II, c. xxv, v. 4. Quod si filii Adam nedum malum pœnæ, sed etiam malum culpæ peccati originalis contraxerunt, *Psal.* l. 7: *Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum*, etc., et ad *Rom.* v, 12: *Per unum hominem peccatum in hunc mundum intravit, et per peccatum mors, et ita in omnes homines pertransiit, in quo omnes homines peccaverunt*: id sane, quia Dei infinita sapientia et voluntate æquissima, fuit Adam totius generis humani caput creatus, tum physice, tum moraliter; ac omnium voluntates in protoparente, tanquam in capite, et principio totius posteritatis, repositæ fuerunt; sicque, ut justitia originalis participanda erat, si supremi Numinis mandatum observasset, ita contrahendum originale, quoties violasset; de quo tamen non plus æquo, et temere explorandum, sed potius firma mente incessanter volvendum, quod justa judicia Domini, et in seipsis justificata; atque non minus grato corde jugiter meditandum, hominem primum, ac in eo omnes peccavisse, et Filium Dei de cœlis descendisse, amictumque carne sanguinem, et vitam in copiosam redemptionem profudisse.

NOVÆ ADDITIONES EX ALIENA MANU.

(23. Quod ait auctor, num. 8, scilicet non

PATRES (SS.)

SUMMARIUM.

1. Sanctorum Ecclesiæ Patrum nomine latius sumpto venire possunt quicumque primarii Ecclesiæ pastores, ac doctores, etc. — 2. At communi, probatoque Ecclesiæ usu. SS. Patrum nomine pressius accepto, intelliguntur ii, qui post apostolorum

(1. Sanctorum ecclesiæ Patrum nomine latius sumpto, venire possunt quicumque

posse habere beneficium patrem in una ecclesia, et filium in altera ecclesia sororia, id intellige de filio illegitimo. (24. Cæterum filius legitimus non prohibetur habere beneficium non solum in ecclesia sororia, sed et in eadem ecclesia, in qua pater habet beneficium, solumque prohibetur immediate succedere in patris beneficium. *Confer* Murg., *De benefic.*, q. 3, subsect. 2, num. 649.

(25. Quænam vero ecclesiæ dicantur sororiæ, tum quid requiratur ut ecclesiæ possint esse sororiæ, tradit Rota, in *Cæsaraugustana canonicatus*, 2 Julii 1742, *coram eminentiss. Bussio*, (26. ubi quod si proponatur qualitas sororia ad omnes juris effectus, requiritur vel privilegium Apostolicum, vel consuetudo memorabilis; secus vero, si ea proponatur ad simplicem illum effectum, (27. ut beneficiarii unius ecclesiæ possint promiscue interesse divinis officiis in altera.

(28. Ut autem prohibeatur filius illegitimus obtinere beneficium in ecclesia sororia, non est probanda qualitas sororia ad omnes effectus, sed satis eam probare ad effectum illum, ut possint beneficiati ecclesiæ, in qua pater habet beneficium, interesse divinis officiis in altera illa ecclesia. Rota, in d. *Cæsaraugustana canonicatus*, § 2 et 3.

(29. Quod si filius illegitimus jam obtinuerit beneficium in una ecclesia, tunc pater prohibetur obtinere, vel in eadem, vel in sororia ecclesia alterum beneficium. « Ratio hujus est (inquit Murg., *De benefic.*, quæst. 3, subsect. 1, num. 624), quia cum simul post concilium Tridentinum beneficia obtinere nequeant in eadem ecclesia, congruentius erit prohibere patrem, ne acquirat de novo, quam compellere filium ad dimittendum jam quæsitum et possessum. »

RESPONSIO AUCTORIS.

(30. Quod mea conclusio intelligenda sit de filio illegitimo, jam patet ex iis quæ tradidi in verb. *FILIUS*, num. 67, ubi sic expresse conclusi: *Filius illegitimus nequit in ecclesia, ubi pater ejus beneficium habet, vel habuit, quodcumque beneficium obtinere*; id probando ex sacris canonibus et concilio Tridentino, ut *ibi* videre est. Hic autem paucis refero sensum declaration. Sac. cong. Concil. prout refertur a Garcia, et Barbosa, *loc. cit.* Quod autem subjungitur hic ab *Additore*, num. 7, jam tradidi *ibi* num. 10 et 11, ex declaratione sac. cong. Concil.

tempora, his tamen paulo saltem viciniore, aut eminentis doctrinæ, sanctitatisque fama magis celebres, Ecclesiam qua voce, qua libris ad posteros transmissis illustrarunt, ad n. 5. — 4. Scripta, quæ sub SS. Ecclesiæ Patrum nomine circumferuntur, triplicis sunt generis, ad n. 5.—6. De auctoritate rectoque usu Patrum ad n. 18.

primarii Ecclesiæ pastores, ac doctores, qui speciali lumine a Deo perfusi, ac insi-